

tod pa pritepla v Avstrijo in tu se tudi uže razširila. Prvi je gosp. Ogulin našel septembra meseca glivo v nekaterih nogradih okolice Novomeške, katero je prof. W. Voss izpoznal za „perenosporo viticolo“; našli so jo potem v vinogradih okoli Rovereda v južnem Tirolskem, oktobra meseca je bila uže okoli Maribora na Štajarskem zeló razširjena, in decembra meseca v več nogradih doljnega Avstrijskega.

Po takih žalostnih skušnjah se je zeló bati, da v enem ali dveh letih bo ta nova nadloga se razširila po vsi Evropi.“ —

Tako piše izvedenec F. pl. Thümen v navedenem kmetijskem časniku.

Naj bi to poročilo bilo opomin vinorejcem naših slovenskih dežel, da ne zanemarijo opazovanja svojih vinogradov, to je, trtnega perja, ki razodeva glivasto bolezen (Pilzkrankheit), ki je iz Amerike prišla v Evropo.

Gospodarske skušnje.

Da kokoši prav velika jajca valijo,

katera večkrat do 160 gramov vagajo in celó po dva rumenjaka imajo, jim gospodinje v Nasavskem pokladajo to-le krmo: Poleti in v jeseni nabirajo jedilne gobe (jurčke in enake), jih posušé in na drobno zmlejejo, potem jim primešajo zdrobljenih lušin lanenih glavic in rženih in pšeničnih otrobov, to zmes z vodo podelajo in vsemu temu pridadó še toliko zmletega želoda, kolikor je une zmesi bilo. Ko je vse to dobro pomešano bilo, naredijo testó, od katerega se košim vsak dan za grah debel košček povžiti dá.

Gospodarske novice.

* *Kupčija z govejo živino hrvatsko* je zdaj zopet prosta, ker je ondi goveja kuga popolnem prenehala. Le ta postavni pogoj ostane še veljaven, da vsako hrvatsko govedo, ki hoče čez mejo hrvatsko na Krajsko ali Štajarsko, mora se skazati s potnim listom, da je zdravo.

* *Za razstavo pitane živine na Dunaji* postavljeno je velikansko poslopje iz železa in stekla. Prostora je za 4000 goved. Zraven so veliki hlevi. Za premije položenih je uže 10.000 gold. in za znižano voznino na železnicah se bo skrbelo.

* Tudi časnik družbe kmetijske štajarske „der steierische Landbote“ v svojem 1. letošnjem listu povzdiguje svoj glas zoper nameravano novo hišno postavo, katera ima posebno bišam na kmetih povikšati davek, in naklada državnim poslancem dolžnost, da se krepko vstopijo zoper nova kmetijska bremena.

* *Stroški za odvracanje goveje kuge in družih kug* v našem cesarstvu, ki jih je imela vlada (ministerstvo notranjih oprav) v letu 1879., so znesli 369.868 gold. 79½ kr. Od teh stroškov je spadalo samo na Galicijo, sosedno deželo Rusije, kjer je goveja kuga doma, 156.863 gold. 61½ kr., tedaj 42 odstotkov od vseh stroškov. — Tako se bere v izkazku, katerega je objavilo c. k. ministerstvo notranjih oprav.

* *Koliko kónj je na svetu?* Število kónj na vsem svetu znaša okoli 58 milijonov brez všteti kónj kitajskih in japonskih. Največ kónj imajo sledeče dežele: Avstrija 1 milijon in 367.000, — Ogerska 2 milijona in 179.000, tedaj skupaj 3 milijone in 486.000, — Francija 3 milijone, — Rusija 21 milijonov in 470.000 gold., — Nemčija 3 milijone in 352.000, —

Anglija 2 milijona in 255.000, — Turčija 1 milijon, — Amerika 9 milijonov in 504.000, — Argentinska republika 4 milijone, — Kanada 2 milijona in 624.000, — Uruguay 1 milijon in 600.000

Glas o zemljiškem davku na Štajarskem po novi uravnavi.

Kakor naši bralci vedó, ima po novi postavi zemljiški davek na gornjem in doljnem Avstrijskem, pa tudi na Štajarskem povikšan biti. „Slov. Gospodar“ piše zaradi tega poviška na Štajarskem med drugim tako-le: „Centralna komisija je sklenila dne 21. dne decembra 1880. veliko 11letno delo, ki je davkeplačilce stalo 26 milijonov. Vsled dokončane uravnave plačajo davka tiste dežele manj, ki so bile do sedaj preobložene, na pr. Česka je v 20 letih 60 milijonov goldinarjev vplačala preveč, itak uboga Kranjska 18 milijonov preveč. Drugim deželam pa, ki so do sedaj premalo plačevale, ker je stari kataster nagloma v začetku narejen bil in čisti dohodek povsod nizko vcenjen, se je nekaj več davka odmerilo, vendar ne po samovoljnosti centralne komisije, ampak kakor so se dotične dežele po postavnih okrajnih in deželnih komisijah bile same vcenile. Med temi deželami je tudi Štajarska. Njeni po imenu kot čisti liberalci znani cenilni možje so našli 180.000 oralov še nevcenjenega zemljišča. Tudi so zasledili povsod tako srečno kmetovalstvo, da so čisti dohodek v starem katastru od 7 milijonov potisnili više do 13 milijonov. Vsled tega zadene štajarska zemljišča za 434.000 gold. večji davek. Ali drugače povedano: do sedaj smo zavoljo vcenjenega čistega dohodka 7 milijonov plačevali gruntnega davka 2 milijona in 41.009 gold., zanaprej zavoljo nove in večje vcenitve čistega dohodka pa (centralna komisija je od 13 milijonov 2 milijona odbila) 2 milijona in 475.000 gold., to je, prej je 47 kraje. od orala bilo plačevati, sedaj pa 57 kraje., tedaj za 10 kraje. več. — Takošen je konec 11letnega uravnavanja. Vse se je godilo, kakor je od nemških liberalcev sklenjena postava velevala. Pomagati ne more 15 let nihče nič, ako postava ostane, kakoršna je. Še ugovori ali reklamacije zoper preveliko vcenitev bodo se vršile letos po tej postavi. Na podlagi postave tedaj spremembe ni upati. To vedó tudi nemški liberalci prav dobro. Zato se ne pozivljajo na postavo, ampak kmetom štajarskim itd. svetujejo odposiljati prošnje, zlasti do državnega zbora. To se pa reče ravno toliko, kakor: „mi liberalci smo pravi politični sužmarji, od nas sklenjena postava je sicer bila draga, al strašno slaba, še hujša pa njena izpeljava v liberalnih rokah, zatoraj dragi kmetje, prosite narodno konservativne poslance, naj ti blagovolijo popraviti, kar je naša neumnost zagrešila“. No, pridni naši poslanci so prošnje res uslišali. Zborovali so celo noč od 18. do 19. decembra pret. leta, da so tudi prošnje kmetov rešili, to pa tako, da so zavrgli predlog liberalca dr. Graniča, ki je v njem grajal ministerstvo grof Taaffejevo, a sprejeli nasvet konservativca in českega narodnjaka kneza Lobkovic, namreč: prošnje se izročijo visokemu ministerstvu s tem, da vse stori, kar mu je postavno mogoče, da se zabrani preoblaganje dežel z gruntnim davkom. Tako je v resnici bilo. Za predlog kneza Lobkovic so glasovali vsi slovenski kmetijski poslanci, med njimi se vé tudi gg. Herman, dr. Vošnjak in baron Gödel. Proti knezu Lobkovicu pa, tedaj zoper prošnje kmetov, so (hvala Bogu, brezvspešno) glasovali mestni liberalci dr. For-